



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Heleny Nutilové a soudkyně JUDr. Terezy Kučerové a soudce Mgr. et Mgr. Bc. Petra Jiříka v právní věci

žalobce: **Ing. R. Ž.**
bytem
zastoupeného Mgr. Romanou Náhlíkovou Kaletovou, advokátkou
se sídlem Žižkova třída 335/12, 397 01 Písek

proti
žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**
sídlem Masarykova 427/31, 602 00 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 6. 2024, č. j. 18838/24/5200-10421-713255,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů toho řízení.
- III. Žalovanému **se náhrada nákladů řízení nepřiznává.**

Shoda s prvopisem se potvrzuje: J. M.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a stručný obsah žaloby

1. Žalobce podal dne 7. 3. 2022 daňové přiznání k dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 2021, ve kterém si uplatnil daňové zvýhodnění za 12 měsíců na nezletilé děti J. Ž. r. č. X, A. Ž. r.č. X a P. Ž. r. č. X v celkové výši 65 364 Kč.
2. Dne 23. 3. 2022 si podala řádné daňové přiznání k dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období 2021 matka shora uvedených dětí P. Ž., ve kterém si uplatnila daňové zvýhodnění za 6 měsíců na všechny uvedené děti v celkové výši 32 682 Kč.
3. Matka dětí P. Ž. byla správcem daně vyzvána k odstranění pochybností, na které reagovala vyjádřením ze dne 20. 4. 2022, ve kterém projevila vůli uplatnit daňové zvýhodnění na vyživované děti za 12 měsíců daného zdaňovacího období.
4. Správce daně dospěl k závěru, že žalobce splnil podmínky pro uplatnění daňového zvýhodnění na vyživované děti pouze v první polovině zdaňovacího období roku 2021, jelikož v první polovině zdaňovacího období roku 2021 splnila tyto podmínky i matka dětí a posléze nedošlo ke vzájemné dohodě o uplatnění daňového zvýhodnění mezi manžely rozdělil správce daně možnost uplatnit si daňové zvýhodnění na vyživované děti mezi ně rovným dílem. Žalobce měl tedy nárok uplatnit si daňové zvýhodnění dle § 35c zákona o daních z příjmů na vyživované děti i za 3 měsíce za první polovinu zdaňovacího období roku 2021. Ve druhé polovině zdaňovacího období roku 2021 správce daně rozhodl o nároku na uplatnění daňového zvýhodnění pouze ve prospěch matky dětí P. Ž., jelikož se děti nacházely ve společné hospodářící domácnosti s ní. Vycházel z toho, že nezletilé děti byly svěřeny do péče matky a žalobce byl povinen hradit výživné od 1. 6. 2021. V kontextu judikatury žalovaný popsal výklad rozhodných zákonných ustanovení, k čemuž co do zjištěného skutkového stavu uvedl, že mezi rodiči nebyla uzavřena dohoda, a proto posuzuje nárok žalobce na daňové zvýhodnění na vyživované děti žijící ve společné domácnosti v jejím kontextu. Jeho závěr lze shrnout tak, že bylo-li žalobci stanoveno hradit výživné na děti k rukám matky zpětně od 1. 6. 2021, pak takovéto zpětné stanovení výživného znamená, že dle závěrů opatrovnického soudu se o děti starala matka, jako by byly i v dané době děti svěřeny do její péče.
5. Dne 27. 7. 2022 správce daně vydal platební výměr na daň z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 2021, kterým byla vyměřena daňová povinnost ve výši 88 449 Kč. Proti tomuto rozhodnutí se žalobce odvolal. Napadeným rozhodnutím bylo změněno rozhodnutí ze dne 27. 7. 2022 tak, že žalobce vyměřil daň ve výši 93 896 Kč s tím, že žalobce má nárok na daňové zvýhodnění za období roku 2021 pouze za dva měsíce s odůvodněním, že od 1. 6. 2021 byly vyživované děti ve výhradní péči matky, a to na základě rozsudku Okresního soudu v Písku ze dne 23. 5. 2022, který byl potvrzen rozsudkem Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 14. 11. 2022. Pokud se jedná o měsíce leden až květen 2021 žalovaný rozhodl, že jak žalobce, tak P. Ž. tvořili fakticky společnou domácnost s dětmi, avšak žalovaný měl za to, že matka pečovala o děti ve větší míře než otec, a proto rozdělil nárok na daňové zvýhodnění ve prospěch matky a v menší míře ve prospěch otce. Žalovaný dospěl k závěru, že matka ve větší míře pečovala o vyživované děti a rovněž tak vynakládala vyšší náklady na jejich péči i výchovu.

Shoda s prvopisem se potvrzuje: J. M.

6. Žalobce rozporuje závěry daňových orgánů ve vztahu k žalobcem uplatněnému daňovému zvýhodnění za 3 vyživované děti v období leden 2022 až březen 2022. Správce daně zjistil, že za toto období si nárokuje daňové zvýhodnění jak žalobce (otec), tak matka. Oběma proto zaslal výzvu k odstranění pochybností. Správce daně vyšel z toho, že v červnu roku 2021 došlo u žalobce a manželky k ukončení společné domácnosti. Děti byly rozsudkem Okresního soudu ze dne 23. 5. 2022, č. j. 6 Nc 2311/2021-442, ve znění rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 14. 11. 2022, č. j. 6 Co 976/2022-584, svěřeny po dobu před a po rozvodu do péče matky, otci bylo stanoveno výživné, a to i zpětně od 1. 6. 2021, byl upraven styk s otcem; vyživované dítě může být členem pouze jedné domácnosti. Tvrzení žalobce o převažující péči o děti v daném období je v rozporu s tvrzeními matky. Správce daně dospěl k závěru, že bude vycházet z rozhodnutí opatrovnického soudu.
7. Žalobce má za to, že prokázal, že všechny tři děti vyživoval v roce 2021 společně s matkou, a to v souhrnu všech znaků společně hospodařící domácnosti, neboť vyživované děti tvořily společnou domácnost se žalobcem.
8. Žalobce namítá, že nelze v rozhodném období shora citovaný rozsudek ve věci péče použít, neboť výlučná péče matky byla stanovena až s účinností od 27. 12. 2022. Do této doby trvala péče o děti ze strany otce i matky v témže rodinném domě. Nejenže rozsudky ve věci péče nenabýly v rozhodném zdaňovacím období právní moci, ale dokonce nebyly ani vydány. V rozhodném zdaňovacím období tak dle žalobce nebyla určena výlučná péče matky, ale trvalá společná péče otce a matky o děti, neboť žily ve společné domácnosti.
9. Žalovaný rozhodl, že v období leden až květen 2021 tvořili žalobce i matka děti společně hospodařící domácnost s dětmi, kdy žalovaný měl za to, že matka pečovala o děti ve větší míře než otec, a proto rozdělil nárok na daňové zvýhodnění ve prospěch matky (3 měsíce) a v menší míře ve prospěch otce (2 měsíce), přičemž v tomto rozdělení vyšel žalovaný s akcentem o něco vyšší míru péče o vyživované děti matkou. Žalobce v řízení prokazoval, že všechny tři děti vyživoval v měsíci leden až prosinec 2021 společně se svou tehdy manželkou, matkou dětí, proto vyživované děti tvořily společnou domácnost se žalobcem. Byly tak naplněny znaky i společně hospodařící domácnosti s vyživovanými dětmi ve větší míře než matka dětí. V roce 2021 žalobce s dětmi žil, pečoval o jejich potřeby osobně i společně s jejich matkou a přispíval i finančně.
10. Podle žalobce se žalovaný nevypořádal s jeho odvolací námitkou, že správce daně s odůvodněním, že by se nejednalo o důkaz, ale o pouhé tvrzení, zamítl žalobcův návrh na jeho výslech k prokázání tvrzených skutečností. To je dle žalobce v rozporu s § 93 daňového řádu.
11. Dále žalobce namítá, že správce daně nepřihlédl k tvrzením a důkazům předložených žalobcem v průběhu daňového řízení, kdy tyto zamítl, přičemž sám správce daně neměl důkazy, které by tvrzení žalobce vyvracely s výjimkou tvrzení P. Ž.. V tomto případě správce daně neřekl, že tato tvrzení nejsou ničím podložena, zejména jí nepravdivé tvrzení ohledně výdajů na děti a domácnost, které vycházely z předchozího hospodaření celé domácnosti a byly zčásti výdaji čistě matky a otce, nikoli dětí.
12. Žalobce uvádí, že se podílel na výživě dětí formou osobní péče, nákupů potravin, oblečení, bot, elektroniky, drogerie, léků. Dále hrazením poloviny nákladů na bydlení (zejména

Shoda s prvopisem se potvrzuje: J. M.

energií), neboť rodina v roce 2021 bydlela v rodinném domě, rovněž vykonáváním veškerých běžných prací a činností v domácnosti, zajištěním úklidu rodinného domu a zajištěním péče o zahradu.

13. Žalobce proto navrhuje, aby napadené rozhodnutí bylo zrušena a věc byla vrácena žalovanému k dalšímu řízení.

II. Stručné shrnutí vyjádření žalovaného

14. Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby. Ve vyjádření k žalobě uvedl, že se námitky shodují s námitkami obsaženými v odvolání žalobce, proto odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí, dále na právní úpravu zejména na § 35s odst. 1 zákona o daních z příjmů a rovněž i na judikaturu Nejvyššího správního soudu zejména na rozsudek NSS 8 Afs 155/2019 – 46 ze dne 27. 7. 2021 s tím, že dle citovaného rozsudku postupoval v souladu se závěry rozsudků ve věci péče, když poukázal na to, že rozsudek Okresního soudu v Písku byl v době posuzování odvolání již pravomocný. Dle tohoto rozsudku byly nezletilé děti svěřeny do péče matky od 1. 6. 2021, proto žalovaný posuzoval zdaňovací období roku 2021 zvlášť za měsíc leden až květen a zvlášť za měsíc červen až prosinec.
15. Dále zdůraznil žalovaný, že soudní řízení o úpravě poměrů nezletilých dětí po dobu před i po rozvodu manželství probíhalo od června 2021 a téměř po celý rok 2022, když v rozsudcích je zachycen skutkový stav věci od června 2021 do prosince 2022 a správce daně z tohoto skutkového stavu vycházel. Dále žalovaný vycházel ze skutkových zjištění v rámci postupu k odstranění pochybností a provedeného výslechu P. Ž. a výslechu žalobce. Žalovaný vycházel při posuzování společně hospodařící domácnosti v období leden až květen 2021 ze vzájemné a prokázané schody žalobce a matky dětí ohledně převažující péče o domácnost a děti ze strany matky dětí. Společná domácnost v období leden až květem 2021 byla tvořena žalobcem, matkou a třemi dětmi, když na základě rozhodnutí žalobce došlo v červnu 2021 k oddělení společného účtu žalobce a matky dětí. Žalobce i matka dětí přispívali dle svých možností na chod domácnosti i výživu dětí a péče o děti v tomto období fungovala v zaběhnutém režimu celé rodiny. Žalobce setrval na závěru, že žalobce má nárok uplatnění daňového zvýhodnění na vyživované děti za část zdaňovacího období roku 2021, a to za 2 měsíce a matka za 3 měsíce, viz body 51-54 napadeného rozhodnutí.
16. Pokud jde o období měsíce červen až prosinec 2021 tak žalovaný při stanovení daňové povinnosti vycházel z rozsudku ve věci péče o děti, dle kterého byly děti svěřeny do výchovy matky od 1. 6. 2021, když od 1. 6. 2021 bylo stanoveno otci i výživné. Žalovaný nedovodil, že by péče otce o děti byla převažující, jak žalobce tvrdí. Tvrzení žalobce, že by v celém zdaňovacím období roku 2021 tvořily děti s žalobcem společně hospodařící domácnost, nebylo prokázáno.
17. K námitce, že nebylo přihlédnuto k tvrzení a důkazům předkládaným žalobcem, žalovaný uvedl, že žalobce omylem zřejmě uplatňuje námitku stran výslechu jeho osoby jako svědka, která je ovšem relevantní v řízení vedeném u zdejšího soudu pod sp. zn. 51 Af 4/2024, kdy výslech žalobce byl realizován správcem daně ve věci daňového přiznání podaného P. Ž..
18. Dále rovněž žalovaný nesouhlasí s tím, že správce daně nepřihlédl k tvrzením a důkazům předložených žalobcem v průběhu daňového řízení, kdy je zamítl, přičemž s touto

Shoda s prvopisem se potvrzuje: J. M.

námítkou se žalovaný nevypořádal. Žalovaný má za to, že se komplexně vypořádal s tvrzením žalobce a podrobně odůvodnil závěr, že žalobce nemá nárok na daňové zvýhodnění. Žalovaný dal možnost žalobci se vyjádřit, rovněž tak i matce dětí, kdy byly předloženy správci daně výpočty z účtů a rovněž tak byly doloženy rozsudky ve věci péče. Žalovaný vycházel nejen z vyjádření matky, ale i z vyjádření žalobce a rovněž tak i ze závěrů skutkových zjištění uvedených v rozsudcích, ohledně nezletilých dětí. Žalovaný se s námitkami žalobce ohledně financování domácnosti řádně vypořádal v bodech 70 – 72 a 74 – 78 a v bodě 80 napadeného rozhodnutí. Žalovaný má za to, že námitka stran nepřihlédnutí k tvrzením a důkazům předkládaným žalobcem jsou nedůvodné a setrval na závěrech napadeného rozhodnutí.

III. Ústní jednání

19. Dne 5. 6. 2025 proběhlo ústní jednání, při kterém účastníci setrvali, při kterém účastníci setrvali na svých dosavadních podáních. Žalobce zdůraznil nesmyslnost postupu finanční správy a její diskriminační postup vůči otcům, popsal svoji péči o domácnost a děti, finanční stránku péče a zpětné doplacení výživného.
20. Usnesením soud pro nadbytečnost zamítl provedení některých žalobcem navržených důkazů. Konkrétně platebním výměrem správce daně, rozhodnutím žalovaného, účtenkami a ve správním spise obsaženými kopiemi rozsudků opatrovnických spisů, neboť z těch je vycházeno bez dalšího. Listinami, které jsou obsahem správního spisu, se dokazování neprovádí. Zamítnut byl rovněž návrh na doplnění dokazování protokoly správce daně (výslechy rodičů), neboť jsou rovněž v daňovém spise založeny. Zamítnut byl i návrh na doplnění dokazování pracovní smlouvou manželky žalobce, a to pro nadbytečnost, neboť její zaměstnání není mezi účastníky sporné. Bylo doplněno dokazování usnesením Krajského soudu ze dne 13. 12. 2022, č. j. 6 Co 976/2022-601, tj. usnesením, jímž byl opraven rozsudek téhož soudu ze dne 14. 11. 2022, č. j. 6 Co 976/2022-584; tabulkou potřeb dětí a výpisy z bankovního účtu.

IV. Posouzení věci krajským soudem

21. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů, vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 s. ř. s.).
22. Žaloba není důvodná.
23. Dle § 89 odst. 1 daňového řádu platí, že *má-li správce daně konkrétní pochybnosti o správnosti, průkaznosti nebo úplnosti podaného daňového tvrzení nebo jiné písemnosti předložené daňovým subjektem nebo o pravdivosti údajů v nich uvedených, vyzve daňový subjekt k odstranění těchto pochybností. V souladu s odst. 2 poté ve výzvě správce daně uvede své pochybnosti způsobem, který umožní daňovému subjektu, aby se k nim vyjádřil, neúplné údaje doplnil, nejasnosti vysvětlil, nepravdivé údaje opravil nebo pravdivost údajů prokázal a předložil důkazní prostředky tak, aby došlo k odstranění těchto pochybností.* Správce daně výzvou k odstranění pochybností ze dne 13. 4. 2023 vyzval žalobce k odstranění konkrétních pochybností týkajících se naplnění předpokladů pro nárok na daňové zvýhodnění na vyživované dítě žijící ve společně hospodařící domácnosti. Žalobce se 28. 4. 2023 písemně vyjádřil, popsal Shoda s prvopisem se potvrzuje: J. M.

podobu soužití ze svého úhlu pohledu a setrval na svém nároku. Obdobně tak následně i matka. V rámci úředního záznamu ze dne 18. 5. 2023 správce daně uzavřel, že žalobce neodstranil jeho pochybnosti a s odkazem na rozsudky opatrovnických soudů dospěl k závěru, že v červnu 2021 došlo k ukončení společně hospodařící domácnosti (tj. k okamžiku zpětně stanoveného výživného žalobce). Na to žalobce reagoval dne 5. 6. 2023 sdělením, v jehož rámci navrhol mj. svůj výslech. V úředním záznamu ze dne 16. 6. 2023 pak správce daně setrval na svých dosavadních závěrech a k návrhu na doplnění dokazování účastnickým výslechem žalobce uvedl, že by se nejednalo o důkaz, ale o pouhé tvrzení, s čímž se žalovaný v napadeném rozhodnutí ztotožnil.

24. Dle § 21e odst. 4 ZDP platí, že *společně hospodařící domácností se pro účely daní z příjmů rozumí společenství fyzických osob, které spolu trvale žijí a společně uhrazují náklady na své potřeby.*
25. Podle § 35c odst. 1 ZDP pak *poplatník uvedený v § 2 má nárok na daňové zvýhodnění na vyživované dítě žijící s ním ve společně hospodařící domácnosti, a to ve výši a za naplnění dalších pro přezkoumávanou věc nerozhodných podmínek.*
26. Jak shrnují právní věty rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2021, č. j. 8 Afs 155/2019-46, jehož závěry shledal Ústavní soud v usnesení ze dne 12. 5. 2022, sp. zn. II. ÚS 2686/21, ústavně konformními: „*I. Dítě může být členem pouze jedné společně hospodařící domácnosti (§ 21e odst. 4 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů) pro účely uplatnění slevy za umístění dítěte podle § 35bb a daňového zvýhodnění na vyživované dítě podle § 35c téhož zákona.; II. Nežijí-li rodiče dítěte v jedné společně hospodařící domácnosti a dítě fakticky naplňuje znaky člena společně hospodařící domácnosti (§ 21e odst. 4 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů) ve vztahu k oběma rodičům, je třeba zkoumat, ve které domácnosti jsou naplněny její znaky ve větší míře.; III. Rozhodnutí soudu o svěřeni dítěte do péče jednoho z rodičů zpravidla předurčuje rodiče, se kterým dítě žije ve společně hospodařící domácnosti (§ 21e odst. 4 zákona o daních z příjmů). Neodpovídá-li skutečný stav věci tomuto rozhodnutí, je daňový poplatník, který uplatňuje slevu za umístění dítěte podle § 35bb nebo daňové zvýhodnění na vyživované dítě podle § 35c citovaného zákona, povinen v souladu s § 92 odst. 3 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, prokázat, že naplňuje znaky společně hospodařící domácnosti s vyživovaným dítětem v míře větší než ten rodič, kterému bylo dítě rozhodnutím soudu svěřeno do péče.“ K obdobným závěrům se přihlásil Nejvyšší správní soud i v rozsudku ze dne 30. 11. 2023, č. j. 3 Afs 254/2021-42.*
27. Z citovaného rozsudku je vhodné dále poukázat na to, že *„soud nevylučuje, že tyto znaky mohou být naplněny fakticky ve vztahu k oběma rodičům, kteří spolu nežijí, přičemž nezpochybňuje, že tomu tak je i v případě stěžovatele a jeho nezletilé dcery. Pokud však může být pro dané účely § 21e odst. 4 zákona o daních z příjmů členem pouze jedné domácnosti, je třeba zkoumat, ve které z více takových domácností jsou její znaky naplněny více. To bude dáno zejména kvantitativním ukazatelem, tedy tím, ve které domácnosti žije dítě objektivně více. Subjektivní vnímání situace rodičem a dítětem a kvalita poskytovaného zázemí nemohou být pro tyto účely rozhodující, jak uvedl správně krajský soud. V případě protichůdných tvrzení rodičů by totiž byla prakticky vyloučena možnost určení společně hospodařící domácnosti správcem daně za situace, kdy by slevu za umístění nebo daňové zvýhodnění na vyživované dítě uplatnili oba rodiče, kteří spolu nežijí v jedné společně hospodařící domácnosti. Naopak rozhodnutí soudu o*
Shoda s prvopisem se potvrzuje: J. M.

svěření dítěte do péče může základním ukazatelem, jelikož předurčuje rodiče, s nímž bude dítě trávit většinu času, a který o něj bude osobně pečovat. Se stěžovatelem lze souhlasit v tom, že nelze automaticky stavět rovnítko mezi rozhodnutí soudu o svěření dítěte do péče a naplněním znaků společně hospodařící domácnosti. Takový předpoklad totiž ze zákona o daních z příjmů nevyplývá. K tomu závěru ostatně nedospěl ani krajský soud, který výslovně zdůraznil, že je třeba vycházet ze skutečného stavu věci v každém konkrétním případě, neboť například v důsledku dohody rodičů může být realita odlišná od rozhodnutí soudu o svěření dítěte do péče. Nicméně pak tíží podle § 92 odst. 3 daňového řádu v takovém případě důkazní břemeno daňového poplatníka, který je pak povinen prokázat že fakticky naplňuje znaky společně hospodařící domácnosti s využívaným dítětem v míře větší, než ten rodič (poplatník), kterému bylo dítě rozhodnutím soudu svěřeno do péče“.

28. Co se týče otázky společně hospodařící domácnosti, Krajský soud v Brně v právní větě svého rozsudku ze dne 26. 9. 2024, č. j. 62 Af 1/2024-64, shrnul, že „[p]ři posouzení existence a dalšího trvání společně hospodařící domácnosti ve smyslu § 21e odst. 4 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu, je vedle obecných znaků (evidence trvalého bydliště, společné hrazení nákladů na své potřeby, péče o domácnost apod.) nezbytné zkoumat rovněž projevenou vůli fyzické osoby společně hospodařící domácnost s jejími členy tvořit (či netvořit), respektive v ní i nadále setrvat (či neseťrvat), činěním konkrétních kroků k jejímu udržení či zániku.“
29. Z uvedeného plyne, že žalobce by musel v případě každého z dětí prokázat, že v roce 2021 spolu s dětmi on sám naplňuje znaky společně hospodařící domácnost, musel by tedy prokázat, že v každém měsíci, za který žádá zvýhodnění, byl převážně pečujícím rodičem. Tomu však žalobce z níže uvedených důvodů nedostal.
30. Jak již krajský soud popsal shora, daňové orgány vycházely zejména z rozsudků opatrovnických soudů, které pro zodpovězení rozhodné otázky nejsou závazné, avšak odpověď na rozhodnou otázku poskytují. Rozhodným okamžikem zde není právní moc rozsudku, ale to, co jednotlivé výroky fakticky znamenají Řízení u okresního soudu bylo k návrhu matky zahájeno dne 19. 6. 2021. Rozsudkem okresního soudu byly děti (P., A.) svěřeny pro dobu před a po rozvodu manželství do péče matky. Žalobci byla uložena povinnost uhradit zpětně výživné, a to od 1. 6. 2021, tj. od měsíce zahájení opatrovnického řízení, k rukám matky. Skutečnost, že žalobci byla uložena povinnost uhradit zpětně výživné za děti k rukám matky znamená, že v dané době dle opatrovnického soudu o tyto děti převážně pečovala právě matka, což plně odpovídá i samotnému výroku o péči. Krajský soud jako soud odvolací soud se se závěry okresního soudu ztotožnil. Ústavní stížnost žalobce byla usnesením Ústavního soudu ze dne 13. 4. 2023, sp. zn. II. ÚS 525/23 odmítnuta. Pokud by byly v rozhodné době děti ve společné péči obou rodičů, či dokonce byl-li by to právě žalobce, kdo o děti převažujícím způsobem pečoval, pak by nebyla otcí uložena povinnost uhradit k rukám matky dlužné výživné. Na výrok o dlužném výživném je nutno hledět tak, že to byla právě matka, kdo potřeby dětí zabezpečoval. Pro úplnost krajský soud dodává, že s ohledem na řešené měsíce nebylo nutné se zabývat podobou úpravy styku jednotlivých dětí s otcem, ostatně v tomto směru není žalobcem, ani daňovými orgány z povahy věci argumentováno.
31. Rodiče začali hospodařit odděleně 22. 7. 2020 (rozdělení účtu), žalobce se v průběhu března 2022 odstěhoval z domu, kde do té doby oba rodiče žili společně s dětmi. Jak shrnul krajský Shoda s prvopisem se potvrzuje: J. M.

soud v bodě 26 svého odvolacího rozsudku, „*téměř až do odchodu otce ze společné domácnosti byla v převážně matka tím, kdo o všechny děti téměř výlučně pečoval, když však je rovněž nepochybné, že otec se věnoval svým pracovním záležitostem, kdy jeho vysoké příjmy zajišťovaly jistě nadstandartní životní úroveň celé rodiny. Takto ale zůstává faktem, že zřejmě právě nezletilý Petr vidí v matce toho rodiče, který se mu více věnoval jak při plnění jeho školních povinností, tak zejména i při jeho volnočasových aktivitách, což mimo jiné potvrdil ve svém přednesu i nejstarší syn účastníků Jan.*“ (důraz doplněn). Jak rovněž krajský soud z okresního rozsudku shrnuje, bylo přihlédnuto i k vyjádření starších sourozenců, že v době, kdy má o nejmladšího syna pečovat otec jej často hlídají oni; okresní soud neměl vyjadřovaný zájem otce o něj za opravdový, když souhlas s výlučnou péčí matky podmiňoval dohodou o výživném. Rovněž bylo vycházeno z toho, že nelze po matce spravedlivě požadovat, aby náklady s provozem domu hradila sama. Okresní soud vycházel z toho, že matka svoji vyživovací povinnost plní tak, že dětem poskytuje stravu, bydlení a podílí se převažující měrou na osobní péči o ně.

32. Jakkoli žalobce s těmito závěry zjevně nesouhlasí, neprokázal v řízení před opatrovnickými soudy opak. Neučinil tak ani v řízení před daňovými orgány, přičemž jimi zjištěný skutkový stav žalobce účinným způsobem nezpochybnil ani v tomto přezkumném soudním řízení.
33. Žalobce na prvním místě namítá, že daňové orgány nemohly z těchto rozsudků vycházet, rozsudky v rozhodném nárokovaném období nebyly ani vydány; nebyla pravomocně stanovena výlučná péče matky, ale trvala společná péče obou rodičů. Tato námitka není důvodná. Rozsudky opatrovnických soudů vycházejí ze skutkového stavu pokrývající i rozhodné období. Opatrovnické soudy provedly rozsáhlé dokazování a skutkový stav, který zjistily, je relevantní i v této věci. V návaznosti na takto zjištěný skutkový stav, byla-li žalobci uložena povinnost uhradit výživné zpětně ke dni 1. 6. 2021, pak z takového výroku plyne, že opatrovnické soudy dospěly k závěru, že to byla právě matka, kdo o děti primárně pečoval, to v nyní přezkoumávané věci svědčí závěru daňových orgánů, že to byla právě matka, kdo s dětmi tvořil společně hospodařící domácnost. Ostatně i sám žalobce na tyto rozsudky v rámci svých důkazních návrhů odkazuje.
34. Pro účely posouzení existence společně hospodařící domácnosti není nutně (bez dalšího) rozhodné, jakým způsobem byla péče o dítě upravena soudem, neboť rozhodnutí o svěřením dítěte do péče představuje toliko jeden z mnoha identifikátorů svědčících o existenci společně hospodařící domácnosti mezi dítětem a jeho rodičem. Nezbytné je totiž zkoumat faktický stav, tj. jakým způsobem péče o dítě skutečně probíhala a v tomto směru poskytují účinně nezpochybněná (ani v rámci opatrovnického řízení, ani v rámci daňového řízení, ani v tomto řízení) skutková zjištění opatrovnických soudů dostatečný podklad pro závěry daňových orgánů.
35. Dále žalobce namítá, že dle daňových orgánů neunesl své důkazní břemeno, ale jím navrhované důkazy byly zamítnuty. Zde žalobce konkrétně namítá, že správce daně jej nevyslechl. Ani zde však krajský soud neshledal pochybení. Žalobce odkazuje na § 93 daňového řádu. Dle tohoto ustanovení platí, že „*jako důkazních prostředků lze užít všech podkladů, jimiž lze zjistit skutečný stav věci a ověřit skutečnosti rozhodné pro správné zjištění a stanovení daně a které nejsou získány v rozporu s právním předpisem, a to i těch, které byly získány před zahájením řízení. Jde zejména o tvzení daňového subjektu, listiny, znalecké* Shoda s prvopisem se potvrzuje: J. M.

posudky, svědecké výpovědi a ohledání věci.“ Žalobce mohl k věci uvést vše, co chtěl. Tak i v rámci svých písemných podáních činil. Daňové orgány pak byly povinny zvážit relevanci těchto tvrzení v rámci zjišťování skutkového stavu věci. Tak daňové orgány i učinily. Tvrzení žalobce v jeho podáních byly vzaty za podklad rozhodnutí, avšak daňové orgány vzaly za prokázaný jiný než žalobcem tvrzený skutkový stav. Z odkazu na toto ustanovení se však již nepodává, v čem žalobce spatřuje nesprávnost postupu správce daně, když žalobce na toto ustanovení odkazuje s námitkou, že nebyl proveden jeho výslech. V řízení před krajským soudem nebyl výslech žalobce proveden dílem pro nadbytečnost, dílem pro subsidiární charakter účastnického výslechu, přičemž žalobce měl při ústním jednání neomezený prostor pro to, aby se soudu vyjádřil.

36. V části IV. žaloby shrnuje žalobce jím prezentovaný skutkový stav – obstarával téměř 100 % finančních úhrad na děti; pečoval o společnou domácnost; pečoval o děti a trávil minimálně 40 % času s dětmi; matka od listopadu 2021 pracovala na plný úvazek se sjednaným místem výkonu práce v Praze. K tomu žalobce uvádí, že toto naplňuje znaky společné domácnosti a že děti s ním tvořily v daném období společně hospodařící domácnost a žalobce tak měl nárok na daňové zvýhodnění. K tomu žalobce navrhuje provést jako důkaz, krom rozhodnutí daňových orgánů, rozsudky ve věcech péče, výslech žalobce (neproveden), tabulku spotřeby dětí (proveden), výpisy z bankovních účtů (proveden), tvrzení rodičů v protokolech správce daně (neproveden), pracovní smlouvu matky (neproveden, nesporné).
37. Žalobce na tomto místě takto předkládá soudu alternativní verzi skutkového stavu, v jehož rámci prezentuje a zdůrazňuje určité aspekty. Jednak je nutné, aby svá tvrzení žalobce vztahoval individuálně k jednotlivým dětem (což činí pouze částečně), jednak jsou mezi jeho tvrzeními viditelné rozpory. Jak soud uvedl, v části IV. podané žaloby uvádí žalobce, že osobně pečoval a trávil čas s dětmi minimálně ve 40 %, *resp. o P., když A. a J. byly v dané době ve věku, kdy osobní péči otce ani matky jako takovou již tolik nepotřebovali*“, hradil téměř 100 %. K tomu žalobce předkládá své vlastní tabulky finančních úhrad na děti, bez jakéhokoli časového ukotvení, ve kterých uvádí:
- A. – celkové měsíční náklady 11 000 Kč, podíl matky 4 500 Kč; A. u otce cca 20 % času, A. u matky cca 80 % času;
 - P. – celkové měsíční náklady 9 000 Kč; podíl matky 3 500 Kč; P. u otce cca 42 % času, P. u matky cca 58 % času.

Ve vztahu k nejstaršímu synovi žalobce nic neuvádí, byť i v jeho případě daňové zvýhodnění nárokuje. Žalobce dále vypočítává, že matka vynakládá 44,27 % příjmu na péči o děti, žalobce 55,72 %.

38. Tyto údaje ani nekorespondují s obecně tvrzenou převažující péčí a tím, že žalobce měl finančně hradit prakticky veškeré potřeby dětí. Ostatně byl-li žalobce povinen uhradit zpětně dlužné výživné, je zjevné, že v rámci opatrovnického řízení byl zjištěn pravý opak toho, co se žalobce snaží i nyní neúspěšně prokázat. Úhrada dlužného výživného přitom argumentaci žalobce o jeho převažující péči nepodporuje, právě naopak a skutečnost, že dětem hradí spoření, závěry daňových orgánů nezpochybňuje. K vybraným rozporům lze dodat, že v rámci repliky pak žalobce uvádí, že v lednu až březnu s dětmi trávil 50 dní z 90.

Shoda s prvopisem se potvrzuje: J. M.

Současně uvádí, že „nejde tedy ani říci, že by jeden z rodičů trávil vždy čas se všemi dětmi společně, ale péče byla „plovoucí“ podle aktuálních plánů všech“. Jednak je údaj 50 dnů z 90 v přímém rozporu s údaji tvrzenými žalobcem v předložených tabulkách, jednak z repliky není zřejmé, s kterými dětmi měl žalobce čas trávit, resp. ve vztahu ke kterému dítěti měl plnit převážující péči tak, aby s tímto dítětem tvořil společně hospodařící domácnost. Z úřední činnosti je současně krajskému soudu známo, že se jedná o totožné tabulky jako v případě druhé žaloby žalobce vedené u zdejšího soudu pod sp. zn. 51 Af 4/2024, kde je však řešeno jiné rozhodné období. Předložené tabulky tak nejen že nejsou vztaženy k nějakému konkrétnímu časovému období, jedná se současně stále jen o tvrzení žalobce a předložené tabulky proto samy o sobě nic neprokazují. Mezi tvrzeními žalobce tak, jak soud popisuje, jsou přitom podstatné rozpory.

39. Poukazuje-li žalobce na výši finančních výloh, pak i v kontextu rozsudků opatrovnických soudů nelze přehlížet, že v dané době děti, matka i žalobce bydleli v domě matky, není přitom sporu o to, že žalobce se určitým způsobem finančně podílel. Finanční zabezpečení dětí má odpovídat finančním možnostem rodičů, ostatně lze dodat, že ve smyslu § 915 odst. 1 občanského zákoníku platí, že *životní úroveň dítěte má být zásadně shodná s životní úrovní rodičů* (srov. např. argumentace dovolenými).
40. Z předkládaných tvrzení žalobce proto nelze dospět k závěru, že by to byl právě žalobce, kdo by ve vztahu k jednotlivým dětem tvořil společně hospodařící domácnost. Takovou argumentaci žalobce soudu nepředkládá, přičemž tak, jak soud popsal výše, v soudu předkládaných skutečnostech jsou zcela zásadní rozpory. Úkolem krajského soudu není za žalobce cokoli domýšlet. Závěry daňových orgánů ob stojí.
41. Zcela nedůvodné jsou potom výtky žalobce vůči daňovým orgánům v jeho replice, že automaticky přijímají roli matky jako více pečující osoby. Daňové orgány své závěry konkrétním způsobem odůvodnily, na čemž nezmění nic ani setrvávající nesouhlas žalobce. Stejně tak nebylo ani zjištěno, že by zde hrála roli jakákoli diskriminace otců oproti favorizování matek.
42. Pro úplnost krajský soud dodává, že jakkoli nabyl nejstarší syn v průběhu opatrovnického řízení zletilosti a o úpravě jeho péče tak již nebylo rozhodováno, na shora učiněných závěrech tato skutečnost nic nemění, neboť žalobce ani v jeho případě neuvedl takové skutečnosti, na jejichž základě by skutkový stav zjištěný daňovými orgány nemohl ob stát.
43. Soud proto považuje za správný závěr žalovaného, že žalobce nemá nárok na daňové zvýhodnění za vyživované děti v roce 2021 za 12 měsíců, ale pouze za část, kdy bylo prokázáno, že v měsíci lednu až v květnu 2021 tvořil s matkou dětí společně hospodařící domácnost. Vzhledem k tomu, že není možné nárok za 5 měsíců s ohledem na právní úpravu ve stejné výši rozdělit, byl žalobci přiznán správně nárok na daňové zvýhodnění jen za 2 měsíce, když žalobce ve výpovědi sám připustil, že ve větší míře pečovala do 30. 5. 2021 o děti matka.

V. Závěr a náklady řízení

44. Na základě shora uvedeného dospěl krajský soud k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

Shoda s prvopisem se potvrzuje: J. M.

45. O náhradě nákladů řízení rozhodl krajský soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Žalobce neměl v řízení úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Pokud jde o procesně úspěšného žalovaného, v jeho případě nebylo prokázáno, že by mu v souvislosti s tímto řízením před soudem vznikly nezbytné náklady důvodně vynaložené nad rámec běžné úřední činnosti. Náhradu nákladů řízení při jednání ostatně žalovaný ani nepožadoval. Z toho důvodu mu krajský soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

České Budějovice 5. června 2025

Mgr. Helena Nutilová v. r.
předseda senátu